

Lesbrief

80 dagen rond de wereld

Hartelijk dank voor het downloaden van de nieuwsbrief. Deze hoort bij de voorstelling over het boek van Jules Verne *“De reis om de wereld in 80 dagen”*.

De voorstelling is een samenvatting van het boek en volgt op hoofdlijnen het verhaal. Het geeft veel mogelijkheden om in de les aandacht te besteden aan wereldoriëntatie of ‘taal’. Hieronder een aantal suggesties voor in de klas.

Algemene tips

- ★ Het boek is meerdere keren verfilmd, ook als tekenfilm.
- ★ Je kunt elk land op internet bezoeken en kijken wat er zo speciaal is aan:
  - Mummies (Egypte)
  - Hindoes en fakirs (India)
  - Ouderwetse circussen en de zogenoemde artiesten en acts
  - Cowboys en Indianen (Amerika)
  - Andere landen waar de reis door heengaat: Engeland, Frankrijk, Hong Kong, Japan, Ierland.

Knutsel je eigen “voertuig” - Onderbouw

Passepartout heeft van de tafel een aantal voertuigen gemaakt:

- ★ Olifant
- ★ Boot
- ★ Trein
- ★ Ijsslee
- ★ Koets

Gebruik zoveel mogelijk fantasie om een voertuig te maken dat van alles kan zijn.

Voor groep 3-4:

Wat is een amfibievoertuig?

Kun je een voertuig bouwen dat meerdere dingen kan?

Bouw je eigen Transformer!

Vlaggenlijn – Alle klassen

Elk land heeft zijn eigen vlag. India heeft de tiranga (letterlijk betekent dit ‘driekleur’): Oranje / Wit / Groen). Kijk op de wereldkaart en bedenk door welke landen je als klas wilt reizen.

Daarna zoek je van die landen de vlag op. De kinderen kunnen in groepjes een vlag kleuren.

Vervolgens kun je verdiepen door ze de kleuren te laten opzoeken: *Wat betekent de kleur in een bepaalde vlag?* Voor India was het heel duidelijk: Moed/Vrede/Voortvarendheid.

Wist je dat provincies ook een vlag hebben?

- ★ *In welke provincie woon je?*
- ★ *Hoe ziet de vlag van je provincie eruit?*
- ★ *Betekent het nog iets?*

Möbius band – Alle Groepen

Passepartout scheurt een reep stof in drie repen. Als hij daarna de repen opnieuw scheurt, veranderen ze. Ineens heeft hij een hele grote of twee die in elkaar haken. Dit is in 1858 ontdekt en heet een Möbius ring of band: <https://nl.wikipedia.org/wiki/Möbiusband>

Die kun je zelf maken van een strook papier!

1. Knip een lange strook papier van een paar centimeter breed.
2. Teken een lijn op één kant van het papier over het midden van de strook.
3. Draai een uiteinde van het papier 1x.
4. Plak nu de uiteinden op elkaar.
5. Knip de ring over de getekende lijn door. Op het laatste moment valt de ring uit elkaar. Niet in twee losse ringen, maar in één grote 😊.

Of kijk hier voor een uitgebreider lesidee voor de bovenbouw:

<http://slimme-handen.nl/2011/06/proefj-ring-van-moebius/>

Siamese tweeling

Maak nog zo'n Möbius band, maar draai nu een uiteinde twee keer voor je het vastplakt.

Wat gebeurt er nu?

En als je drie of vier keer draait voordat je de uiteinden vastplakt?

Hier is nog een leuke en maffe variant: Maak weer een lus met een uiteinde maar één keer gedraaid! Knip nu op ongeveer 1/3 in het papier en knip twee (!) keer de lus rond. Je krijgt nu weer een andere variatie die helemaal niet lijkt te kunnen...

Nog een klein stapje verder gaan met groep 8?

Kijk dan deze video en doe de proefjes na:

https://www.youtube.com/watch?v=-kA1_h1dZ58

Eenvoudig te doen, maar erg verrassend! En stiekem is het gewoon wiskunde... 😊

Spreekwoorden en gezegden

In de voorstelling zaten een aantal spreekwoorden en gezegden. Wat betekenen ze?

- ★ Phileas Fogg gaat de mist in.
- ★ Zal Phileas Fogg de boot missen.
- ★ Zal de stoomtrein roet in het eten gooien.
- ★ Loopt Fogg de wedstrijd of in de soep.
- ★ Is een mummy ingewikkeld?
- ★ Hij vindt er geen bal aan.
- ★ Ik begrijp er geen moer van.
- ★ Met de handen in het haar zitten.

- ★ Een clown met een 'lolbroek' en een 'grapjas'.
- ★ Zoals het klokje thuis tikt, tikt het nergens.

*Welke spreekwoorden kennen de kinderen zelf?
Wat betekenen ze?*

Wie is Jules Verne - Bovenbouw

Jules Verne heeft het verhaal geschreven.
*Wat heeft deze schrijver nog meer bedacht?
Is dit fictie of non-fictie?
Wat is science-fiction?*

Fogg kon dankzij de 'moderne techniek' zo snel de wereld rond reizen. De techniek is nog moderner geworden. We hebben geen stoomtrein of stoomboot meer.
*Welke voertuigen zijn er allemaal gekomen?
Hoe bewegen deze voertuigen zich? Nog steeds met steenkool?
Hoe lang duurt het nu voor je rond de wereld bent?*

Het reisbureau - Bovenbouw

Neem Google Earth en Google Maps. Plan een wereldreis door je favoriete landen.

- ✓ Je moet in ieder geval via de hoofdstad van een land reizen.
- ✓ Als je van plaats a naar plaats b reist, moet je aangeven met welk vervoersmiddel en hoe lang het gaat duren.
- ✓ Je mag natuurlijk vliegschema's en treinreizen gebruiken die echt bestaan!
- ✓ Een wereldreis is alleen maar mooi als je bijzondere dingen ziet. Benoem van elke plaats waar je doorheen reist een bezienswaardigheid.

Wie is de baas? - Bovenbouw

Fogg reist door India en Hong Kong. Beide zijn onder Engels bestuur geweest.
*Hoe kan dat?
Wat is kolonisatie?
Waarom zijn er protesten in Hong Kong?
Heeft Nederland ook kolonies gehad?
Wat is de 'vergeten oorlog' in Nederlands-Indië?*

Schoenen

Veel uitspraken gingen specifiek over schoenen. Heb jij ze herkend:

- ★ Daar wringt de schoen.
- ★ De stoute schoenen aantrekken.
- ★ Wie de schoen past trekt hem aan.
- ★ De moed zinkt mij in de schoenen.
- ★ De stoute schoenen aantrekken.
- ★ Met de hakken over de sloot.
- ★ Een schoener (boot).
- ★ Je zult maar in zijn schoenen staan.

- 1) Bedenk een onderwerp waarover je meer wilt weten. Zoals 'spook'.
- 2) Ga naar een site met spreekwoorden en gezegden.
- 3) Kijk welke uitdrukkingen er allemaal zijn met 'spook' erin.

Voor de oudere kinderen:

4) *Kun je een verhaaltje schrijven waarin al die uitdrukkingen over spoken op een logische volgorde staan?* Je bent nu een beginnende cabaretier!

Citaten

Veel mensen die verhalen schrijven of beroemd zijn geworden vanwege hun vakkennis leven door in de manier waarop we hun woorden gebruiken. Als iemand iets zegt of schrijft en jij gebruikt dat in je verhaal, dan ben je aan het citeren.

Als je een boek schrijft moet je altijd vertellen dat je een citaat gebruikt en van wie het is. Zo kun je ook een stukje tekst van een liedje citeren. Of een gedeelte van een gedicht.

In de voorstelling zaten een paar citaten. Van wie zijn deze:

- ★ *"De Wereld is een boek. Wie niet reist leest slechts één bladzijde."*
- ★ *"Als je alle wetten moet bestuderen heb je geen tijd meer om ze te overtreden."*
- ★ *"In een leeg hoofd is veel plaats voor kennis."*
- ★ *"Er is maar 1 moment dat je op tijd kunt komen. Ben je er niet, dan ben je te vroeg of te laat."*
- ★ *"Er is een tijd van komen en een tijd van gaan. De tijd van gaan is nu gekomen."*

Waarom zijn deze citaten schuin gedrukt en staan ze tussen "aanhalingstekens"?

Citaten zijn vaak heel grappig. Vooral als ze maar 1 of 2 zinnen lang zijn en een 'wijsheid' weergeven: Een spreuk. Spreuken werden altijd gebruikt om mensen iets te leren. Zo heb je in de Bijbel zelfs een heel boek vol met wijze spreuken.

1. Neem een onderwerp waarover je meer wilt weten. Bijvoorbeeld 'tijd'.
2. Ga naar www.citaten.net (of een andere site) en kijk welke citaten gaan over tijd.
3. Kies de leukste uit en schrijf daar een kort verhaaltje mee.
4. Lees dit verhaaltje aan elkaar voor. Je houdt nu een 'betog'.

Taalspelletjes

Taal is niet alleen maar letters die woorden vormen. Taal is een gereedschap om mee te spelen. Zo zag Passepartout in Japan kleine vogeltjes die 'kroe-poek' riepen. Wat is hier de grap?

Precies. We maken het iets lastiger. Want hij zag ook mooie kraanvogels: Warme kraanvogels, mengkraanvogels, hijskraanvogels.

Zoals je ziet kun je met woorden spelen en grappen maken:

1. Zoek online een woordenboek.
2. Kies een zelfstandig naamwoord waar je mee wilt beginnen. Het beste kies je een samengesteld woord, zoals kraan + vogel = kraanvogel.

3. Knip het woord in stukjes: Kraan & Vogel.
4. Zoek nu in het woordenboek naar bijvoorbeeld 'kraan'. Je krijgt dan allerlei woorden te zien waarin het woord 'kraan' zit.
5. Hetzelfde doe je met 'vogel'.
6. Nu kun je kijken of je nieuwe woorden kunt maken die grappig zijn.

Misschien kun je als klas een hele dierentuin verzinnen met allemaal grappige dieren.
Of een stad met allemaal bijzondere huizen.
Of ...

Bijzondere personen

In de voorstelling zitten een paar verwijzingen naar bijzondere personen. Ze zitten niet toevallig in de voorstelling. Vind uit waarom:

- ★ We zijn in de kamer van Jules Verne. Wie is hij? Waarom zijn we bij hem?
- ★ De krant die ineens heel is heet 'Gulliver'. Wie was deze man? Wat was hij?
- ★ P.T. Barnum. Oftewel: Phineas Taylor Barnum. Wie was deze man en wanneer leefde hij? Wat deed hij?

Terug in de tijd? – Groep 7-8

Phileas Fogg reist naar het oosten. Daardoor wint hij tijd. Was hij naar het Westen gereisd, had hij een dag verloren. Hoe kan dat?

- ★ *Wat zijn 'tijdzones'?*
- ★ *Als je naar west of oost reist, wat moet je dan in elke zone doen?*
- ★ *Wat is een 'jetlag'?*
- ★ *Stel: iemand vliegt met een supersnel vliegtuig om de wereld naar het westen en iemand anders vliegt supersnel om de wereld naar het oosten. Bij de een gaat de tijd vooruit, bij de ander achteruit.
Kom je dan op dezelfde dag aan of is er verschil?
Zou dit de manier zijn om te tijdreizen?*

Veel plezier!

Goochelaar Jan

Kijk voor meer leuke thema-voorstellingen op

WWW★GOOCHELAARJAN★NL